

2. Єпіфанова М.А. Інструменти валютного регулювання: сутність, класифікація, характеристика / М.А. Єпіфанова // Вісник Української академії банківської справи. – 2010. – № 2(29). – С. 17-21.

3. Журавка Ф.О. Вплив девізної політики НБУ на обмінний курс гривні / Ф. О. Журавка // Фінанси України. – 2008. – № 5. – С. 154-160.

4. Колдовський А.В. Зарубіжний досвід управління золотовалютними резервами / А.В. Колдовський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1809>

5. Матіос А. Що ми маємо від розміщення, а тим паче використання золотовалютних резервів країни після виборів Гаранта держави / А. Матіос [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kiev4you.org/index.php/pisateli/51-publicistik/482-zolotovalyutnyuyreserv>

6. Моторнюк У.І., Гуцуляк У.П. Чинники формування валютного курсу в Україні / У.І. Моторнюк, У.П. Гуцуляк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 727. – С. 431-439.

7. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T990679.html

8. Сороківська З. Зарубіжний досвід реалізації валютної політики в контексті забезпечення макроекономічної стабільності / З. Сороківська // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє, 2013. – Вип. 18. – С. 144-153.

Петлінська Ю.О.

студентка;

Мироненко М.Ю.

кандидат економічних наук, доцент,

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ

На сьогодні однією з найважливіших галузей економіки України є аграрний сектор. Більше того агропромисловий комплекс є стратегічним напрямом розвитку економіки України, під час євро інтеграційного курсу. Однак недостатнє фінансування аграрних підприємств з боку держави пригальмує розвиток аграрної сфери загалом. В сучасних умовах аграрні підприємства постали перед проблемою нагромадження власного капіталу для здійснення або осучаснення виробництва. В останні роки майже припинилися процеси відтворення й оновлення матеріально-технічної бази, що як наслідок, в аграрному виробництві спостерігається деіндустріалізація. Тому проблема інвестиційного забезпечення виробництва як ніколи набуває актуальності, особливо в сучасних ринкових умовах аграрної економіки.

Дослідженням проблеми інвестиційно-інноваційної діяльності, залучення інвестицій в аграрний сектор України присвячено багато наукових праць, як

вітчизняних так і зарубіжних економістів, зокрема: В.М. Геєць, Б.М. Данилишин, С. А. Єрохін, В.П. Савчук, О.В. Шубравська, Л.Дж. Гітман, У. Шарпа та ін.

Україна має потужний потенціал для розвитку аграрного сектору та завоювання частки європейського ринку. Сприятливі ґрунтово-кліматичні передумови, родючі землі та давні хліборобські традиції сприяють подальшому його розвитку, однак одержанню врожаїв сільськогосподарських культур могла б бути і кращою, це пов'язано із неефективним використанням наявної бази, та нестачею фінансових ресурсів для подальшого розвитку АПК і формування експортного потенціалу.

Іноземні інвестиції, котрі залучались протягом останніх років були спрямовані неефективно, як наслідок засмічення ґрунтів важкими культурами – ріпаку з якого отримують біологічне паливо та сонях – виробництво соняшникової олії. Насамперед інвестиції необхідно спрямовувати на покращення конкурентоспроможності, для виходу на нові ринки, оскільки важка суспільно – політична ситуація з Росією – що протягом останніх років була найбільшим споживачем сільськогосподарських товарів.

У сільському господарстві виробляється понад 8% ВВП та працює 5,5% усіх зайнятих. Якщо врахувати пов'язані з ним галузі, такі як постачання виробничих ресурсів та харчова промисловість, то частка аграрного сектору в ВВП зростає до 22% та у зайнятості – до 10%. Незважаючи на ці вражаючі показники, сільське господарство розвивається значно нижче свого потенціалу, що чітко підтверджується міжнародними порівняннями продуктивності [1].

Протягом останніх років зберігалась негативна тенденція скорочення площі посіву сільськогосподарських культур та поголів'я великої рогатої худоби в господарствах усіх категорій. За даними на 1 січня 2011р. в країні нараховувалось 4494.4 тис. голів великої рогатої худоби, що на 332,3 тис. голів (на 6,9%) менше порівняно з початком 2010р, а на сьогодні ситуація катастрофічна.

Інвестиційна діяльність відіграє ключову роль у забезпеченні стійкого економічного зростання, ефективної реалізації політики економічних реформ, в яких важливу роль відіграє сільське господарство. У нинішніх умовах уряд України змушений спрямовувати першочергові зусилля на досягнення фінансової стабілізації та вирішення низки гострих суспільно-політичних проблем. При цьому завдання переходу до інвестиційної моделі розвитку як базової передумови подальших економічних реформ має залишатись серед стратегічних пріоритетів діяльності влади.

Водночас аналіз засвідчує поступове, проте неухильне погіршення ситуації у сфері інвестиційної діяльності в останні роки. Якщо у 2012 р. ще зберігалась доволі висока динаміка інвестицій, при цьому інвестиційна активність впродовж року знижувалась, то у 2013 році ситуація в інвестиційній сфері суттєво погіршилась, відбувалось поступове згортання інвестиційної діяльності: обсяг освоєних капітальних інвестицій скоротився на 11,1% порівняно з попереднім роком.

Інвестиційна діяльність у 2013 році характеризувалась скороченням обсягу валового нагромадження основного капіталу (на 6,6%) і зменшенням його частки у структурі ВВП (18,2%). Такий перерозподіл ВВП на користь споживання не відповідає потребам забезпечення розширеного економічного відтворення, звужує можливості для реалізації модернізаційних реформ, технологічного переозброєння виробничої бази, підвищення інноваційної складової української економіки. Наростання негативних тенденцій в інвестиційній діяльності основних секторів економіки – промисловості, сільського господарства, будівництва, транспорту, торгівлі, інвестиційна діяльність впродовж року неухильно згасала: приріст обсягу капітальних інвестицій у промисловості за підсумками 2013 р. склав лише 0,3%, у сільському, лісовому та рибному господарстві – 0,1%;

Інвестиції визначають темпи розвитку агропромислового виробництва, вони є могутнім стимулом для розвитку науково-технічного прогресу і гарантією сталого розвитку. У ринкових умовах господарювання для підприємств аграрного сектору економіки України однією з головних проблем є залучення інвестиційних і інноваційних ресурсів. Інвестиційна привабливість аграрного сектору України визначається головним природним засобом виробництва – землею, від якості і використання якої залежить його ефективність.

Незважаючи на негативні тенденції в інвестиційному процесі в сільському господарстві, нині ще не введено в дію систему економічних важелів стимулювання інвестиційної діяльності, зокрема заходи регулювання відносин власності на землю і майно не мають інвестиційної стимулюючої спрямованості, процес створення фондового ринку недостатньо охоплює аграрну сферу, фінансово-кредитні установи не зацікавлені у здійсненні інвестиційних операцій у сільському господарстві, відсутній механізм забезпечення підтримки інвестицій в обіговий капітал.

Загалом, в Україні діючий механізм інвестиційної діяльності є неповним і не має достатньої методологічної та методичної основи. У ньому відсутні такі складові, як фінансовий механізм інвестиційного процесу відтворення капіталу, фінансово-кредитний механізм інвестиційної діяльності, механізм формування ресурсів та джерел інвестування на підприємстві, механізм державного регулювання інвестиційної діяльності, формування ринку капіталу та ринку інвестицій та ін. [2].

На сучасному етапі економіка України, включаючи її агропромисловий комплекс, перебуває у стані глибокої кризи. Негативний вплив мають структурні, міжгалузеві диспропорції, що накопичилися у народному господарстві впродовж кількох десятиліть й призвели до гострого дефіциту товарів виробничого і невиробничого призначення, і особливо енергоносіїв. Криза посилюється розбалансованістю фінансово-кредитної системи, невідповідністю сформованих управлінських структур потребам економічного розвитку [4].

За умов надзвичайно високої монополізації економіки, галузі переробної промисловості та АПК були дуже чутливими до різких змін соціально-економічної ситуації в Україні. Економічна криза багатосторонньо впливає на

розвиток інвестиційного процесу, перш за все у АПК. З одного боку, необхідність здійснення структурної перебудови потребує великих капітальних вкладень у такі ключові виробництва, як машинобудування для переробних галузей АПК. Випуск таропакувальних засобів і матеріалів, включаючи необхідне устаткування біотехнології в агропромисловому виробництві. Економічний підйом цих господарських ділянок призвів би і до значної позитивної ланцюгової реакції в усьому агропромисловому комплексі. Але вітчизняна промисловість не може забезпечити належний рівень розвитку відзначених галузей тільки завдяки традиційному використанню власних ресурсів. Цілий ряд засобів виробництва взагалі не випускається в Україні. Тому проблема імпорту товарів виробничого призначення й іноземних інвестицій для розвитку АПК є надзвичайно актуальною для України сьогодні [5].

Отже, на сьогодні при важкій економічній ситуації сільське господарство може виступити галуззю, котра дозволить Україні зайняти провідні позиції на світових ринках. Однак існує ряд негативних аспектів котрі перешкоджають залученню та ефективному розподілу іноземних інвестицій у сільське господарство. Найбільш доцільно правильно сформулювати розподіл інвестицій, перш за все на покращення конкурентоспроможності.

Список використаних джерел:

1. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1550/>
2. Пісьмаченко Л.М., Павлова Г.Є., Юрченко С.В. Інвестиції у галузі сільського господарства як шлях до демократичного економічного зростання // Наукові праці КНТУ. – 2010. – № 17. – С. 24–27.
3. Білоусько Я.К. Державна підтримка техніко-технологічного забезпечення аграрного виробництва / Я.К. Білоусько, В.О. Питулько, В.Л. Товстопят // Економіка АПК. – 2005. – № 5. – С. 31-32.
4. Андрійчук В.Г. Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти / В.Г. Андрійчук, М.В. Зубець, В.В. Юрчишин. – К.: Аграрна наука. – 2005. – 140 с.
5. Каламан О.Б., Яровенко Т. Проблеми інвестування та розвитку АПК України // Економіка харчової промисловості. – 2010. – № 2. – С. 17–21.

Пугарська Н.Б.

аспірант,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ В БАНКАХ УКРАЇНИ

Банківська система України має специфічні умови та особливості функціонування, оскільки постійно перебуває під наявними або очікуваними стресовими явищами.